

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.03.00-863

12/10/2009

Konu : 5838 sayılı Kanun Gereğince
Belgelerin Birleştirilmesi.

GENELGE

2009/121

Bilindiği üzere, 28/02/2009 tarihli ve 27155 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5838 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile 5510 sayılı Kanuna ek 1 inci madde ilave edilmiş olup, söz konusu düzenleme 01/08/2009 tarihi itibari ile yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi;

“İşverenler tarafından 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelere göre Kuruma yapılan sigortalı ve işyerlerine ilişkin bildirimler; 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 62 nci maddesi, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesi ve 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca Bakanlık ile ilgili bölge müdürlüklerine ve Türkiye İş Kurumuna yapılması gereken bildirimlerin yerine geçer.

Ticaret sicili memurluklarınca işyeri tesciline ilişkin Kuruma yapılan bildirimlerin dışında, ayrıca Bakanlık ilgili bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulmaz.

Geçici 20 nci maddede belirtilen sandıklar, Kuruma devir tarihine kadar iştirakçilerinin sandıkla ilgilerinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimlerini en geç on gün içinde Kuruma yaparlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

hükmüne amirdir.

Söz konusu düzenlemeye ilişkin “Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Sigortalı ve İşyeri Bildirimlerinin Bazı Kurumlara Yapılması Gereken Bildirimler Yerine Geçmesine Dair Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” 21/07/2009 tarihli ve 27295 sayılı Resmi Gazete’de, “Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ise 20/08/2009 tarihli ve 27325 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi ile

- 2821 sayılı Kanunun 62 nci maddesine göre işverenin, işe aldığı işçiler için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına izleyen ayın 15’ine kadar verdiği “İşçi Bildirim Listesi” ile herhangi bir nedenle iş sözleşmesi sona eren işçiler için düzenlenen “İşçi Çıkış Bildirim Listesi,

- 5953 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre işyeri bildirimine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ilgili bölge müdürlüklerine bir ay içinde yapılması gereken, “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü İşyeri Bildirgesi”

- 4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre işverenler tarafından 15 gün içinde düzenlenerek İŞKUR’a verilen “İşten Ayrılma Bildirgesi” uygulamadan kaldırılarak,

söz konusu bildirimlerin 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre işe alınan sigortalılar için düzenlenen “Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi”, 9 uncu maddesine göre işten ayrılan sigortalılar için düzenlenen “Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi” ve 11 inci maddesine göre yeni açılan, devir alınan, intikal eden işyerleri için düzenlenen “İşyeri Bildirgesi” ile Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılması sağlanarak işverenlerin benzer nitelikli belgeleri farklı kurumlara vermesi uygulamasına son verilmiştir.

Bu nedenle, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan sigortalı işe giriş bildirgesi (Ek 4, Ek 4-A), sigortalı işten ayrılış bildirgesi (Ek 5, Ek 5-A) ile işyeri bildirgesi (Ek 6) 01/08/2009 tarihinden itibaren yeni açılacak işyerleri, işe alınan ve işten ayrılan sigortalılar için 2821, 4447, 4857 ve 5953 sayılı kanunlarda yer alan yükümlülükler dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince 01/08/2009 tarihinden itibaren yapılacak işlemler aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda yürütülecektir.

I- SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle hizmet akdine tabi çalışan sigortalılar Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan sigortalı işe giriş bildirgesi ile 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 11 inci maddesinde belirtilen sürelerde Kuruma bildirilmekte olup, sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal sürede Kuruma verilmemesi halinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin (a) bendi gereğince idari para cezası uygulanmakta, sigortalı işe giriş bildirgesinin Kuruma verilme süreleri hakkında ise 05/03/2009 tarihli ve 2009/37 sayılı Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmaktadır.

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince, Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılar yönünden sigortalı işe giriş bildirgesinin;

a) “18” numaralı “meslek adı ve kodu” alanına 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışan sigortalılar için fiilen yapılacak mesleğin adı ve kodu işaretlenecektir. Türkiye İş Kurumu tarafından belirlenen “Meslek adı ve kodu” bilgileri www.sgk.gov.tr internet adresindeki “İşveren” menüsünden görüntülenecektir.

Örnek- 08/08/2009 tarihinde süpermarket işyerinde kasiyer olarak işe başlayacak elektrik tesisatçısının işveren tarafından 07/08/2009 tarihinde Kuruma gönderilecek sigortalı işe giriş bildirgesinde meslek adı alanına “kasiyer” meslek kodu alanına ise “4211.04” yazılacaktır.

b) “20” numaralı “2821 sayılı Kanun gereğince belirlenen görev kodu” alanı ile işverenin işe aldığı sigortalılardan 4857 sayılı Kanuna göre işçi sayılanların tespiti yapılacak olup, ilgili alana “1-İşveren vekili”, “2- İşçi”, “3- 657 SK (4/b) kapsamında çalışanlar”, “4- 657 SK (4/c) kapsamında çalışanlar”, “5- Çıraklar ve stajyer öğrenciler” ve “6- Diğerleri” seçeneklerinden uygun olanı işaretlenecektir.

5510 sayılı Kanunda hizmet akdine tabi olarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılmakla birlikte sigortalıların bir kısmı 4857 sayılı Kanuna göre işçi sayılmadıklarından bu alanın doldurulmasında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

1- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olup 4857 sayılı Kanuna göre işçi sayılmayanlar

4857 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan; deniz ve hava taşıma işlerinde, 50 den az işçi çalıştırılan (50 dahil) tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde veya işletmelerde, aile ekonomisi sınırları içinde kalan tarımla ilgili her çeşit yapı işlerinde, bir ailenin üyeleri ve 3 üncü dereceye kadar (3 üncü derece dahil) hısımları arasında dışardan başka biri katılmayarak evlerde ve el sanatlarının yapıldığı işlerde, ev hizmetlerinde, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 2 nci maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerlerinde çalışanlar ve sporcular işçi sayılmadıklarından bunlar için “6- Diğerleri” alanı işaretlenecektir.

2- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesine tabi olanlar

- Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendine tabi ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular, (g)

bendine tabi Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için “6- Diğerleri” alanı işaretlenecektir.

- Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendine tabi 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar için “5- Çıraklar ve stajyer öğrenciler” alanı işaretlenecektir.

- Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendine tabi harp malulleri ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi kesiliyorsa “6- Diğerleri”, bu prim yanında ayrıca uzun vade sigorta primi de kesiliyorsa “2- İşçi” işaretlenecektir.

- Kanunun 5 inci maddesinin (e) bendine tabi sigortalıların bildirimi İŞKUR ve Kurumumuz arasında imzalanan protokol hükümlerine göre yürütüldüğünden bildirimler elektronik ortamda alınacaktır.

3- İşveren vekilleri

5510 sayılı Kanun gereğince işveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününe yönetim görevini yapan kimse işveren vekilidir. İşveren vekili 5510 sayılı Kanun gereğince sigortalı olup 2821 sayılı Kanuna göre işveren sayıldığından aynı zamanda sigortalı olan işveren vekilleri için “1-İşveren vekili” alanı işaretlenecektir.

4- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) bendine tabi olanlar

Kamu idarelerinin kuruluş ve personel kanunlarında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılan ancak, 4857, 854, 5953 ve 5434 sayılı kanunların hükümleri uygulanmayan personeli ile 2821 sayılı Kanuna tabi olmayanlar için “3- 657 SK (4/b) kapsamında çalışanlar”, “4- 657 SK (4/c) kapsamında çalışanlar” ya da “6- Diğerleri” seçeneğinden biri işaretlenecektir.

5- Sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar

Sosyal güvenlik kanunlarına göre emekli olup aylıkları kesilmeden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanlar için “2- İşçi” işaretlenecektir.

Örnek- 01/09/2009 tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan (B) işyerinde işveren söz konusu tarih itibarıyla 35 sigortalı çalıştıracağını beyan etmiş olup, bunların 25 tanesi işçi, 4 tanesi çırak 1 tanesi de işveren adına işleri yürütmek üzere alınan kişidir. Buna göre, düzenlenecek işe giriş bildirimlerinde “20” numaralı alana 25 sigortalı için “İşçi”, 4 sigortalı için “Çıraklar ve stajyer öğrenciler”, 1 sigortalı için ise “İşveren vekili” alanı işaretlenecektir. İşyerinin 5510 sayılı Kanun kapsamına yeni alınması sebebiyle bu sigortalıların sigortalı işe giriş bildirimleri işyeri tescil tarihinden itibaren bir ay içinde (01/10/2009 tarihine kadar) Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi gerekmektedir.

c) “22” numaralı “ÇSGB işkolu” alanına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge çalışma müdürlükleri tarafından belirlenen 2821 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinde sayılan ve aşağıda belirtilen 28 adet iş kolundan biri işaretlenecektir.

“ÇSGB Bölge Müdürlüğü Dosya Numarası” alanına ise Çalışma Bölge Müdürlüğünce verilen 1 haneli sektör (28/09/2009 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Uyarınca İşyerlerinin Tesciline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde belirtilen mahiyet kodu), 4 haneli meslek kodu (29/09/2008 tarihli ve 27012 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesinde belirlenen iş kolu kodu), bölge çalışma müdürlüğünce verilen 7 haneli dosya numarası ile işyerinin bulunduğu ilin 2 haneli trafik kodundan oluşan numara yazılacaktır.

ÇSGB İŞ KOLU KODLARI			
1	Tarım ve ormancılık, avcılık ve balıkçılık	15	İnşaat
2	Madencilik	16	Enerji
3	Petrol, kimya ve lastik	17	Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar
4	Gıda sanayi	18	Kara taşımacılığı
5	Şeker	19	Demiryolu taşımacılığı
6	Dokuma	20	Deniz taşımacılığı
7	Deri	21	Hava taşımacılığı
8	Ağaç	22	Ardıye ve antrepoculuk
9	Kağıt	23	Haberleşme
10	Basın ve yayın	24	Sağlık
11	Banka ve sigorta	25	Konaklama ve eğlence yerleri
12	Çimento, toprak ve cam	26	Milli savunma
13	Metal	27	Gazetecilik
14	Gemi	28	Genel işler

II- SIGORTALI İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılar, Kanunun 9 uncu madde gereğince hizmet akdinin sona erdiği tarihi takip eden on gün içinde Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği (Ek 5) ekinde yer alan sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilmekte, 01/08/2009 tarihinden önce işten ayrılan sigortalılar için Kuruma verilen sigortalı işten ayrılış bildirelerinin on günlük süre dışında verilmesi halinde bildirgenin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanmamaktadır.

5838 sayılı Kanunla değişik 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin (j) bendi gereğince 01/08/2009 tarihinden itibaren sigortalı işten ayrılış bildirgesinin sigortalının işten ayrıldığı tarihi takip eden on gün içinde verilmemesi halinde her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince kamu idarelerince yurt dışı görevde çalışanlardan işten ayrılanlar ile Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine tabi çalışmakta iken bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumu ile irtibatlandırılanlar ve uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde seçimini bu yönde kullananların işten ayrıldıkları tarihten itibaren üç ay içinde bildirimleri yapıldığından idari para cezası uygulamasında bu husus dikkate alınacaktır.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin yasal süresinde verilip verilmediğinin tespiti sigortalının işten ayrılış tarihinde geçerli olan mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır.

Örnek- 24/07/2009 tarihinde çalıştığı işten ayrılan sigortalı (A) 'nın sigortalı işten ayrılış bildirgesinin 03/08/2009 tarihi saat 23.59'a kadar Kuruma verilmesi gerekmekte olup bu süre geçtikten sonra bildirgenin verilmesi halinde işverene idari para cezası uygulanmayacak, aynı sigortalının 03/08/2009 tarihinde işten ayrıldığı varsayıldığında bildirgenin 13/08/2009 tarihi saat 23.59'a kadar verilmemesi halinde bu defa bildirgenin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırıldığından 01/08/2009 tarihinden sonra işten ayrılan sigortalılar için on günlük süre dolmadan aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş olsa dahi sigortalı işten ayrılış bildirgesi Kuruma verilecektir.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesi Kurumumuzca sigortalının işten ayrılışının tespiti ve aylığının, İŞKUR'ca ise işsizlik ödeneğinin hesaplanmasında doğrudan kullanıldığından prime esas kazanç ve gün sayısı bilgilerinin yanlış veya noksan doldurularak sigortalıya hak etmediği halde aylık ve işsizlik ödeneği ödemesi yapılması halinde yersiz ödemeye sebep olan işveren bu durumdan sorumlu tutulacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka üniteye tescil edilmiş diğer bir işyerinde çalışmak üzere işten ayrılan sigortalılar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi verilecek ancak söz konusu bildirgenin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

5510 sayılı Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddeleri gereğince aynı işverenin başka bir işyerinde çalışmak üzere işyerinden ayrılan ve yine aynı işverenin başka bir işyerinde çalışmak üzere işe giren sigortalıların takibi işyeri numarası ile yapılmakta olup işyeri numarası değişmediği ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarasının değiştiği durumlarda nakil olarak değerlendirilecek, ancak bu durumda sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirimlerine sadece değişen ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası yazılması yeterli olacaktır.

Ay içinde işten ayrılan sigortalıların on günlük süre geçmeden tekrar aynı işyerinde çalışmaya başlaması halinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi alınacaktır.

01/08/2009 tarihinden itibaren işten ayrılan sigortalılar için sigortalı işten ayrılış bildirgesinin doldurulmasında;

a) “14” numaralı “meslek adı ve kodu” alanı bu Genelgenin “I- SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER” bölümünde belirtildiği şekilde doldurulacaktır.

b) “16” numaralı “Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)” alanına hizmet akti sona eren sigortalının 5510 ve 4857 sayılı kanunlar ile 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesine uygun işten ayrılış nedeni işaretlenecektir.

İŞTEN AYRILIŞ NEDENLERİ		
Sıra No	Ayrılış Nedeni	Kanun Maddesi
1	Deneme süreli iş sözleşmesinin işverence feshi	4857 SK. Md. 15
2	Deneme süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi	4857 SK. Md. 15
3	Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi (istifa)	4857 SK. Md. 17
4	Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı sebep bildirilmeden feshi	4857 SK. Md. 17, 854 SK. Md.16, 5953 SK. Md. 6/4. Fıkra
5	Belirli süreli iş sözleşmesinin sona ermesi	4857 SK. Md.11
8	Emeklilik (yaşlılık) veya toptan ödeme nedeniyle	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
9	Malulen emeklilik nedeniyle	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
10	Ölüm	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
11	İş kazası sonucu ölüm	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
12	Askerlik	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
13	Kadın işçinin evlenmesi	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
14	Emeklilik için yaş dışında diğer şartların tamamlanması	1475 SK. Md.14 (4857 SK. Md.120)
15	Toplu işçi çıkarma	4857 SK Md.29
16	Sözleşme sona ermeden sigortalının aynı işverene ait diğer işyerine nakli	-

17	İşyerinin kapanması	4857 SK. Md.3
18	İşin sona ermesi	-
19	Mevsim bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa “4” nolu kod kullanılır)	-
20	Kampanya bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa “4” nolu kod kullanılır)	-
21	Statü değişikliği	-
22	Diğer nedenler	-
23	İşçi tarafından zorunlu nedenle fesih	4857 SK. Md. 24-III
24	İşçi tarafından sağlık nedeniyle fesih	4857 SK. 24-I
25	İşçi tarafından işverenin ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile fesih	4857 SK. Md. 24-II, 5953 SK. Md.11-I
26	Disiplin kurulu kararı ile fesih	4857 SK. Md. 25-II
27	İşveren tarafından zorunlu nedenlerle ve tutukluluk nedeniyle fesih	4857 SK. Md.25-III-IV
28	İşveren tarafından sağlık nedeni ile fesih	4857 SK. Md. 25-I, 5953 SK. Md.12/I
29	İşveren tarafından işçinin ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile fesih	4857 SK. Md.25-II
30	Vize süresinin bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa “4” nolu kod kullanılır)	-
31	Borçlar Kanunu, Sendikalar Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu kapsamında kendi istek ve kusuru dışında fesih	-
32	4046 sayılı Kanunun 21. maddesine göre özelleştirme nedeni ile fesih	-
33	Gazeteci tarafından sözleşmenin feshi	5953 SK. Md.7
34	İşyerinin devri, işin veya işyerinin niteliğinin değişmesi nedeniyle fesih	4857 SK. Md.6

01/08/2009 tarihinden önce sigortalı işten ayrılış bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgesinde yer alan “6” numaralı “İş sözleşmesinin haklı nedenlerle işçi tarafından feshi” ve “7” numaralı “İş sözleşmesinin haklı nedenlerle işveren tarafından feshi” nedenleri kaldırılmış, 4857 sayılı Kanunun 24 ve 25 inci madde hükümleri göz önüne alınarak 23 ila 29 numaralı seçenekler ilave edilmiştir.

Malullük ve yaşlılık aylığı bağlanması için işinden ayrılan sigortalıların sigortalı işten ayrılış bildirimleri on günlük süre beklenmeden verilecektir.

c) “17” numaralı alana işten ayrılan sigortalının sigortalı işten ayrılış bildirgesinin Kuruma verildiği tarih itibarıyla işten ayrıldığı aya ve bir önceki aya ait bilgiler ile eksik gün nedeni yazılacak, sigortalı işten ayrılış bildirgesinin doldurulmasında ve gün sayısının hesaplanmasında 28/09/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” gereğince işlem yapılacaktır.

EKSİK GÜN NEDENİ			
1	İstirahat	10	Genel hayatı etkileyen olaylar
2	Ücretsiz / aylıksız izin	11	Doğal afet
3	Disiplin cezası	12	Birden fazla
4	Gözümlenme	13	Diğer
5	Tutukluluk	15	Devamsızlık
6	Kısmi istihdam	16	Fesih tarihinde çalışmamış
7	Puantaj kayıtları	17	Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma
8	Grev	18	Kısa çalışma ödeneği
9	Lokavt		

d) “18” numaralı “ücret (yüzde usulü)” alanına ücreti 4857 sayılı Kanunun 51 inci maddesi gereğince ödenenlerin gerçek ücretlerinin ay sonunda tahakkuk etmesi nedeniyle ay içinde işten ayrılanların gerçek kazancının tespit edilemediği durumlarda bu alan işaretlenecektir. Bu şekilde ücret alan sigortalılara aylık bağlandıktan sonra işten ayrıldıkları tarihteki aylık prim ve hizmet belgesine bakılarak kazançlarının değişip değişmediği hususu kontrol edilecektir.

Örnek 1- Sigortalı (A) 06/07/2009 tarihinde işe başlamış, 17/08/2009 tarihinde belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından feshedilmesi nedeniyle işten ayrılmıştır. Bu sürede asgari ücret ödenen sigortalının işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki şekilde doldurulacaktır.

Sigortalının işten ayrıldığı tarih	17/08/2009	Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)	4
---	------------	---	---

Yıl	Ay	Belge Türü	Gün sayısı	Prime esas kazanç tutarı	Ay içinde				Eksik gün nedeni (kodu)
					İşe giriş tarihi		İşten çıkış tarihi		
					Gün	Ay	Gün	Ay	
2009	7	1	26	600,60	6	7			
2009	8	1	17	392,70			17	8	

Sigortalının çalıştığı gün sayısı, işe giriş ve çıkış tarihleri ile eşit olduğundan eksik gün nedeni işaretlenmeyecektir.

Örnek 2- Aynı işverenin (B) işyerinde çalışmakta iken sigortalı (D) 'yi sözleşmesi sona ermeden 30/07/2009 tarihinde (C) işyerine nakledilmesi nedeniyle (B) işyerinden işten ayrılış bildirgesi verilmiştir. Bu defa (C) işyerinde çalışmakta iken 24/09/2009 tarihinde işten çıkarılmıştır. Ağustos ayında 20 gün ücretsiz izin alan, Eylül ayında da primleri asgari ücret üzerinden bildirilen sigortalı (C) 'nin işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki şekilde doldurulacaktır.

Sigortalının işten ayrıldığı tarih	24/09/2009	Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)	16
---	------------	---	----

Yıl	Ay	Belge Türü	Gün sayısı	Prime esas kazanç tutarı	Ay içinde				Eksik gün nedeni (kodu)
					İşe giriş tarihi		İşten çıkış tarihi		
					Gün	Ay	Gün	Ay	
2009	8	1	10	231,00	1	8			2
2009	9	1	24	554,40			24	9	

Aynı ünite bölgesinde ve aynı işverene ait olan işyerlerinden Sosyal Güvenlik Kurumu işyeri numarası değişmeyenlere her bir işyeri için ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası verileceğinden, bu şekilde işyeri sicil numarası değişikliği olmadan bir işverenin başka bir işyerinde çalışmaya başlayan sigortalılar için de işten ayrılış bildirgesi düzenlenecek, işten ayrılış bildirgesinde diğer bilgiler yanında değişen ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası yazılacak,

işten ayrılış nedeni “16” olarak işaretlenecek, ancak prime esas kazanç tutarı bilgisi yazılmayacaktır.

Örnek 3- (E) işyeri 6 ay ücretsiz izin aldıktan sonra 19/11/2009 tarihinde işe başlamayan sigortalı (F)’nin iş sözleşmesini ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile feshetmiş aynı tarihte işten çıkarmıştır. (F)’nin işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki şekilde doldurulacaktır.

Sigortalının işten ayrıldığı tarih	19/11/2009	Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)	29
---	------------	---	----

Yıl	Ay	Belge Türü	Gün sayısı	Prime esas kazanç tutarı	Ay içinde				Eksik gün nedeni (kodu)
					İşe giriş tarihi		İşten çıkış tarihi		
					Gün	Ay	Gün	Ay	
2009	10	1	0	0					2
2009	11	1	0	0			19	11	2

III- İŞYERİ BİLDİRGESİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi ile 01/08/2009 tarihinden itibaren Kanunun 11 inci maddesine göre yapılan işyeri bildirimleri aynı zamanda 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre çalışma bölge müdürlüğüne yapılan işyeri bildirimi yerine geçeceğinden 01/08/2009 tarihinden itibaren yeni açılan, devir alınan veya işyeri kendisine intikal eden işverenler ile nevi değiştiren, birleşen veya diğer bir şirkete katılan işyerleri için ayrıca çalışma bölge müdürlüğüne müracaat edilmeyip doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumuna işyeri bildirgesi ile başvuruda bulunulacaktır. Kurumca işyeri tescili yapılan kayıtlar web servisi aracılığıyla Bakanlığa, Bakanlıkça da ilgili bölge müdürlüklerine gönderilecek, bölge müdürlüklerince ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası verilerek işverenlere bildirilecektir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 31 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle alt işverenler işyeri bildirgesi hariç maddede sayılan diğer belgelerle birlikte 5510 sayılı Kanundan doğan yükümlülükleri başlamadan önce, asıl işverenle yapmış olduğu sözleşmenin bir örneğini, Kuruma elden verecekler veya posta yoluyla göndereceklerdir.

4857 sayılı Kanun gereğince nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere ÇSGB bölge müdürlüğünce dosya açılmayacağından en çok otuz iş gününü aşmayan işlerle ilgili yapılan tescil işlemleri Bakanlığa bildirilmeyecektir.

İşyeri bildirgesinde “Niteliği İtibariyle En Çok Otuz Gün Süren Bir İştir” seçeneği,

- Otuz iş gününden az olan işler için “Evet”,
  - Otuz iş gününden fazla süren işler için ise “Hayır”
- olarak işaretlenecektir.

IV- GEÇİCİ 20 NCİ MADDE SANDIKLARI

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar 2821 sayılı Kanunun 62 nci maddesi, 4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ve 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca Bakanlık, çalışma bölge müdürlükleri ve Türkiye İş Kurumuna yaptıkları bildirimleri, 5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince 01/08/2009 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelerine göre Kurumumuza yapacaklardır.

01/08/2009 tarihi itibarıyla sandık iştirakçisi olarak işe alınanlar işe başladıkları tarihten, işten ayrılan iştirakçiler ise işten ayrıldıkları tarihten itibaren on gün içinde ilgili sandıklar tarafından Kuruma bildirilecektir. Sandıkların işe aldıkları ve işten çıkarttıkları personeli on günlük süre içinde bildirmemesi halinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine eklenen (j)

bendi gereğince her bir sandık iştirakçisi için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar, 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre işyeri sayılmamakla birlikte 4447 sayılı Kanun gereğince işsizlik sigortası primi ödemeleri nedeniyle Kurumumuzca işyeri tescilleri yapılmıştır. Sandıklar 4857 sayılı Kanuna tabi işyeri sayıldıklarından her bir işyerinin ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası bulunmakta olup 01/08/2009 tarihinden itibaren 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası almak için çalışma bölge müdürlüklerine müracaat edilemeyeceğinden sandıklar doğrudan işyeri bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna (sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi) müracaat edecekler Kurumumuzca sandıkların işyeri tescili işlemleri yapılacak ancak bu dosyalar için e-bildirge kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilmeyecektir.

Geçici 20 nci madde sandıkları sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirimlerini bu Genelgenin I ve II nci bölümde belirtildiği şekilde düzenleyerek Kuruma göndereceklerdir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunan Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfına bağlı oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 73 üncü maddesi gereğince 4857 sayılı Kanuna tabi tutulmuşlardır. 5174 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi ile de 01/06/2004 tarihinde oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam edileceği hükmü bulunduğundan 01/06/2004 tarihinden önce Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfında çalışan personel 4857 sayılı Kanuna tabi işçi olarak değerlendirilmeyecektir.

Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfı 5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine göre verecekleri sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirimleri 01/06/2004 tarihinden sonra işe alınan personel için geçerli olacaktır.

V- E-SİGORTA YOLUYLA YAPILACAK İŞLEMLER VE BİLGİLERİN PAYLAŞIMI

a) Sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirgesi

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıları çalıştıran işverenler sigortalı işe giriş bildirgesini 10/07/2009 tarihli ve 2009-92 sayılı Genelge gereğince 01/10/2009 tarihine kadar (resmi işyerlerinde 15/10/2009) 2 ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerleri için e-Sigorta yoluyla bu tarihlerden sonra ise sigortalı sayısına bakılmaksızın tüm işyerleri sigortalı işe giriş bildirgesini e-Sigorta yoluyla Kuruma vereceklerdir. Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin e-Sigorta yoluyla verilmesinde de aynı şekilde işlem yapılacaktır.

İkamet izni ve çalışma izni olduğu halde İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce henüz yabancı uyruk numarası verilmemiş sigortalılar için yabancı kimlik numarası temin edilinceye kadar sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirimleri kağıt ortamında Kuruma verilecektir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar 08/07/2009 tarihli ve 8929316 sayılı Genel Yazıda belirtildiği üzere sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirimlerini e-sigorta ya da kağıt ortamında Kuruma vereceklerdir.

5510 sayılı Kanuna tabi işverenler ile geçici 20 nci madde sandıkları;

- Sigortalı işe giriş bildirgesinin meslek adı ve kodu, 2821 sayılı Kanun gereğince belirlenen görev kodu, ÇSGB iş kolu, ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası ile sigortalıların 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre çalışıp çalışmadığı, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre özürlü ve eski hükümlü olup olmadığı alanı ile sigortalının adresini ise her zaman,

- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin meslek adı ve kodu, sigortalının işten ayrılış tarihi ve nedeni ile sigortalının işten ayrıldığı aydaki ve bir önceki aydaki kazancını işten ayrılış tarihi esas alınarak on günlük süre içerisinde, ÇSGB iş kolu, ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası ve sigortalının adresini ise her zaman,

- Sigortalı işe giriş bildirgesinde sigortalının işe başladığı tarih ve sigortalılık kodu alanı ile işten ayrılış bildirgesinde sigortalının işten ayrılış tarihi ya da söz konusu bildirimlerin iptali işverenler tarafından aynı gün içinde yapılması kaydıyla e-Sigorta yoluyla değiştirebilecektir.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesinde işten ayrılış tarihinden itibaren on günlük süre dışındaki düzeltmeler Kurumca yapılabilecektir. Ancak, işverenler İŞKUR'un talep etmesi halinde değişikliğe esas belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür.

b) İşyeri bildirgesi

01/08/2009 tarihinden önce ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası bulunan işverenlerin işyeri numarası ile eşleştirme e-bildirge menüsünden "Çalışma Bakanlığı Dosya Numarası Bildirimi" seçilmek suretiyle yapılmaktadır.

01/08/2009 tarihinden sonra işyeri tescili 5510 sayılı Kanun uygulamaları çerçevesinde yürütülecek olup işyeri tescili yapılan kayıtlar elektronik ortamda Çalışma Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

c) Bilgilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumuna verilmesi

Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Sigortalı ve İşyeri Bildirimlerinin Bazı Kurumlara Yapılması Gereken Bildirimler Yerine Geçmesine Dair Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi gereğince 5510 sayılı Kanunun 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelerine göre işyeri, sigortalı ve alt işverenler tarafından işyerlerine ilişkin Kuruma yapılan bildirimlerle tescil işlemlerine esas belge ve eklerinin birer suretinin Kurum tarafından 15 gün içinde Bakanlık, Bölge Müdürlükleri ve İŞKUR'a gönderileceği belirtilmiş olup, söz konusu bildirim Kurumların elektronik alt yapısında bilgi transferi yoluyla yapılacak, sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezleri kağıt ortamında Kurumlara herhangi bir belge göndermeyecektir.

VI- İDARİ PARA CEZALARI

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince Kanunun 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddeleri gereğince verilmesi gereken sigortalı işe giriş bildirgesi, sigortalı işten ayrılış bildirgesi ve işyeri bildirgesini Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenler hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesi gereğince idari para cezası uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi 01/08/2009 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten önce işe giren, işten çıkanlar ile işyeri tesciline yönelik "İşçi Bildirim Listesi" ile "İşçi Çıkış Bildirim Listesi", "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü İşyeri Bildirgesi" ve Türkiye İş Kurumuna verilen "İşten Ayrılma Bildirgesi"nin verilmemesi ve geç verilmesi hakkında 4857 ve 4447 sayılı kanunlar gereğince işlem yapılacaktır.

VII- 5510 SAYILI KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (c) BENDİNE TABİ SİGORTALILAR HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar 01/08/2009 tarihinden itibaren işe alınan ve işten çıkan sigortalılar içinde sigortalı işe giriş (Ek 4 A) ve sigortalı işten ayrılış bildirgesine (Ek 5 A) ÇSGB iş kolu, ÇSGB bölge müdürlüğü dosya numarası alanı ilave edilmiş olup, bu alanların kamu idareleri

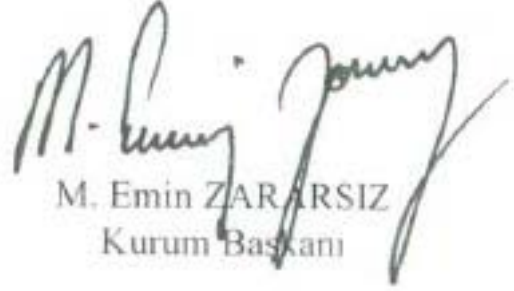
tarafından doldurulması gerekmektedir. İşe giriş ve işten çıkış bildirgelerinin geç verilmesinden dolayı kamu idarelerine idari para cezası uygulanmayacaktır.

VIII- DİĞER HUSUSLAR

1- 5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi ile 4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince İŞKUR'a verilen işten ayrılış bildirgesi kaldırılmış olup, 4904 sayılı Kanuna göre aylık işgücü çizelgesine ilişkin bildirimler işverenler tarafından İŞKUR'a vermeye devam edilecektir.

2- 5838 sayılı Kanunla getirilen düzenlemeler doğrultusunda Kurumumuz www.sgk.gov.tr internet adresinin "İşveren" menüsünde yer alan "Sigortalı İşe Giriş ve İşten Çıkış Bildirgesi" programları revize edilmiş, "Geçici 20. Madde Sandıklarının İştirakçi Giriş ve Ayrılış Bildirgesi" programı e-Sigorta uygulaması ile işlem yapan işverenlerin, intranet adresindeki "Tescil" programına da "İşten Ayrılış", "Geçici 20. Madde Giriş Güncelleme" ve "Geçici 20. Madde İşten Ayrılış" menüleri ilave edilerek ünitelerin kullanımına alınmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

DAĞITIM :

Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına
Çalışma Genel Müdürlüğü
Çalışma Bölge Müdürlükleri
Türkiye İş Kurumu

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına